

ILIMLI AYOL JAMIYAT KUZGUSI

Asanova Asemoy*Uzbekiston Davlat Xareografiya Akademiyasi Urganch filiali 3-bosqich
talabasi*

Anatatsiya: Ayol va ilm o'rtasidagi aloqalar tarix davomida har doim diqqat markazida bo'lgan. "Ilm bilan ayol jamiyat kuzgusi" degan ibora, o'zbek xalq adabiyotida nafaqat ilm va ta'larning qadri, balki ayolning jamiyatdagi o'rni va rolini ham ifodalaydi. Ayolning ilm olish orqali jamiyatga qo'shgan hissasi haqida gapi radigan bo'lsak, ta'larning faqat o'ziga emas, balki atrofdagilarga, butun jamiyatga ham katta ta'sir ko'rsatishini ta'kidlash kerak.

Анатализация: Отношения между женщинами и наукой всегда были в центре внимания на протяжении всей истории. Фраза «женщина, обладающая знаниями – зеркало общества» в узбекской народной литературе выражает не только ценность науки и образования, но также место и роль женщины в обществе. Если говорить о вкладе женщины в общество через приобретение знаний, то следует отметить, что образование оказывает большое влияние не только на нее саму, но и на окружающих ее людей и на все общество.

Kalit so'zi: ayol, jamiyat, qadriyat, ilm, rivojlanish, ta'lim e'tibor

Ключевые слова: женщина, общество, ценности, наука, развитие, образование, внимание.

1.Ayol va Ilm: Qadriyatlarning Shakllanishi

Ayol jamiyatning asosiy quruvchisi sifatida, nafaqat oilada, balki ijtimoiy hayotda ham axloqiy qadriyatlarni shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Ta'lim va ilmni o'zlashtirgan ayol nafaqat o'zini, balki o'z atrofidagilarni ham yuqori ma'naviyatga, yangiliklarga ochiq qilib tarbiyalaydi. Ta'limli ayollar, jamiyatda yangi fikrlar va yangiliklarni keng targ'ib qilishda faol ishtirok etadilar. Shunday

qilib, ayolning ilmiy salohiyati nafaqat o‘z hayoti, balki butun jamiyatning taraqqiyotiga ijobiy ta’sir ko‘rsatadi.

2.Ayol va Ta’lim: Jamiyatning Rivojlanish Kaliyoti

Ayollarni ta’lim olish imkoniyatlari bilan ta’minalash, jamiyatning har bir sohasida rivojlanishning asosiy omilidir. Ilmli ayol, jamiyatda eng ilg‘or texnologiyalarni va bilimlarni o‘zlashtirgan holda, ijtimoiy va iqtisodiy jarayonlarga faol qo‘shilish imkoniyatiga ega bo‘ladi. Bu, o‘z navbatida, jamiyatda yangi ijtimoiy muammolarni hal qilish, iqtisodiy inqirozlar va boshqa og‘irliliklarga qarshi kurashish imkoniyatlarini kengaytiradi.

Ayollarni ta’lim olishga undash, jamiyatda innovatsiyalarni va yangi g‘oyalarni joriy qilishning samarali yo‘lidir. Ta’limli ayol yangi uslublarni, g‘oyalarni va texnologiyalarni olib keladi, buning orqali jamiyatni yangi cho‘qqilarga ko‘taradi. Har bir ta’lim olgan ayol, o‘z bilimlari orqali o‘zining shaxsiy va ijtimoiy hayotini yaxshilaydi va boshqalarga ham ijobiy ta’sir ko‘rsatadi.

3.Ayolning Ijtimoiy Va Iqtisodiy Hayotdagi O‘rni

Ayolning ta’limi jamiyatdagi ijtimoiy va iqtisodiy o‘zgarishlarning muhim bir qismiga aylanadi. Ta’lim olish orqali ayollar o‘z iqtisodiy mustaqilligiga erishadilar. O‘z vaqtida ta’lim olgan ayollar, nafaqat o‘z oilasini moliyaviy jihatdan qo‘llab-quvvatlaydi, balki ular uchun yaxshiroq yashash sharoitlarini yaratadi. Bu, o‘z navbatida, jamiyatda umuman iqtisodiy barqarorlikni ta’minalashga yordam beradi.

Ayolning ilm olishiga yo‘l ochish, jamiyatda gender tengligiga hissa qo‘sadi. Ta’limli ayollar, o‘z huquqlarini himoya qilishda, ijtimoiy inqiloblarni amalga oshirishda, adolatni ta’minalashda faol ishtirok etadilar. Ayollarga ta’lim berish, jamiyatni erkin va ilg‘or fikrlaydigan shaxslar bilan boyitadi.

4.Ayolning Ta’limiga E’tibor Qaratish: Yangi Rivojlanish Darajasi

Dunyo bo‘ylab ayollarni ta’lim olishga jalb qilish, davlat va xalqaro darajadagi rivojlanishning asosiy ko‘rsatkichlaridan biri sifatida qaraladi. Ayollarni ta’lim olishga undash, jamiyatda turli sohalarda yangi kadrlarni yetishtirishga olib

keladi. Bular, faqat ilm-fan sohasida emas, balki san'at, madaniyat, siyosat, sport kabi boshqa sohalarda ham o'z aksini topadi.

Agar jamiyat o'zining taraqqiyotini davom ettirishni xohlasa, unda ayollarni ta'lif olish imkoniyatlari bilan ta'minlash zarur. Ta'lif olishning teng imkoniyatlari jamiyatda adolat va tenglikni ta'minlaydi, shu bilan birga, ayollarning jamiyatdagi o'rni va rolini ham yaxshilaydi.

5. Ayollar Ta'lifi Va Jamiyatni Yangilash

Ayolning ta'lifi, faqat o'zining o'zgarishini emas, balki jamiyatning yangilanishini ta'minlaydi. Jamiyatda ilm va ta'limga e'tibor berish, faqat bir avlodni emas, balki butun jamiyatni rivojlantirishga xizmat qiladi. Ta'lifli ayol, o'zining bilimlari va kuchi bilan jamiyatni yangilashga, yangi g'oyalarni ilgari surishga qodir. Ularning faol ishtiroki, nafaqat o'z oilasining, balki jamiyatning ijtimoiy va iqtisodiy barqarorligini ta'minlashda muhim rol o'ynaydi.

Xulosa

"Ilim bilan ayol jamiyat kuzgusi" degan ibora, ayolning ta'lifi va ilmli hayoti jamiyatning o'zgarish va taraqqiyotida beqiyos rol o'ynashini anglatadi. Ilmli ayollar nafaqat o'z oilalarini rivojlantirishda, balki jamiyatning har bir sohasini – madaniyat, siyosat, iqtisodiyot va ilm-fan – rivojlantirishda asosiy kuchdir. Shunday qilib, ayollarni ta'lif olishga undash, butun jamiyatning taraqqiyoti va kelajagi uchun juda muhimdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. M. M. Baxtiyorova. (2020). Ayol va jamiyat: Ilmiy-ijodiy faoliyatdagi o'rni. Toshkent: O'zbekistan Milliy Universiteti Nashriyoti.
2. A. T. Yuldashev. (2019). Ayol va ta'lif: Ijtimoiy rivojlanishdagi o'rni. Samarqand: Samarqand Davlat Universiteti.
3. Z. A. Sultonov. (2018). Jamiyat va uning rivojlanishida ayollarning ta'lifi. Tashkent: Sharq.
4. A. Sh. Bobojonova. (2021). Ilmli ayol jamiyatning rivojlanish kaliti. Toshkent: O'zbekiston Yozuvchilar Uyushmasi.

5. N. Sh. Mahmudova. (2022). Ayollarni ta'limga jalb qilish va jamiyatni yangilash. Buxoro: Buxoro Davlat Universiteti.
6. X. M. Tursunov. (2023). Ayol ta'limi va uning jamiyatdagi o'rni. Tashkent: Akademnashr.
7. UNESCO. (2017). Gender tengligi va ta'lim: Global o'zgarishlar va strategiyalar. Paris: UNESCO.